

[Hanne Severinsen]

skridt på en lang række punkter, og nu må vi så prøve at se, hvordan vi kan komme videre.

Ebba Strange (SF):

Jeg vil gentage, hvad de andre ordførere har sagt: kvindekongressen i Nairobi var en succes, fordi vi vedtog strategipapiret med consensus.

Det var også en succes, fordi den fandt sted i Afrika, for det var i meget høj grad med til at fokusere på de afrikanske kvinders særlig alvorlige økonomiske problemer og på de særlige problemer, som kvinder har, der er underlagt apartheidstyret i Sydafrika. Det betød, at langt flere afrikanske kvinder havde mulighed for at deltage i kongressen, end de ville have haft, hvis den havde været afholdt et hvilket som helst andet sted i verden.

Nu skal successerne så følges op. Regeringen og vi alle sammen skal prøve at udmønte strategipapirets mange paragraffer i handling, og det er det, debatten i dag skal handle om.

Fra SFs side mener vi, at der nu skal sættes et arbejde i gang, sådan at den handlingsplan, som folketinget vedtog den 17. januar i år, og som skal sikre kvinder lige muligheder i samfundet, kan blive til virkelighed.

Jeg vil på SFs vegne pege på nogle af de områder, som jeg synes det er vigtigt at beskæftige sig med i en sådan plan.

Der bliver mange steder i strategipapiret peget på, at kvindernes økonomiske, uddannelsesmæssige og arbejdsmæssige situation faktisk er værre i år, end den var for 10 år siden, da kvindetåret startede, og det skyldes bl.a. den økonomiske krise i verden. Arbejdsministeren pegede selv i sin tale i Nairobi på, at selv om et samfund er i økonomisk vækst, er det ikke givet, at det kommer kvinderne til gode, og det er da også det, vi kan se i Danmark – som arbejdsministeren også selv pegede – at selv om vi har en stigende beskæftigelse for tiden, har vi et stadig stigende arbejdsløshedspå problem for kvinder.

Der er blevet sagt noget om, hvad vi kan gøre ved det, og det skal jeg også komme ind på, men jeg vil godt sige, at fra SFs side mener vi, at den borgerlige regering har været med til at øge kvindearbejdsløsheden ved at vælge alle kvindeområderne som mål for de-

res nedskæringsfelttog: rengøring, omsorg for børn, gamle og syge, nærkulturelle tilbud som biblioteker, alternative teatre, musikgrupper m.m. I og med, at man fra regeringens side har valgt at opprioritere de hårdere tekniske områder i samfundsudviklingen, har man nedprioriteret de mere bløde, runde, humanistiske områder, og med denne prioritering bliver kvinderne dobbelt ramt. Dels forsvinder udviklingen i de job, som i høj grad er deres traditionelle område, dels bliver de ramt som dem, der i høj grad er brugere af de systemer, som jeg just har nævnt.

Samtidig med at regeringen understøtter denne prioritering, undlader den at gøre noget effektivt for at skaffe kvinder andre muligheder for job og uddannelse. Undervisningsministerens handlingsplan er blevet nævnt nogle gange, og da jeg ved, at undervisningsministeren er en stor beundrer af Grundtvig, vil jeg minde ham om, at ord alene gør det ikke, der skal også handling til.

I SF synes vi også, det er vigtigt at få flere kvinder ind i de teknisk betonedede uddannelser og job, dog ikke som en erstatning for de omsorgsbetonede, men for at give kvinder nogle flere valg og såmænd også for at give mænd nogle flere valg, så ingen af parterne bliver fastlåst i traditionelle, kønsrollebestemte områder, og for at kvinder kan være med til at præge den tekniske udvikling. Det var jo noget, som var nyt i Nairobi-papiret i forhold til de tidligere papirer, at det blev påpeget, at kvindernes aktive deltagelse i den tekniske udvikling var vigtig, men for at sådan noget kan ske, bør der sættes meget målrettet ind på forskellige områder.

Jeg skal også opholde mig en lille smule ved uddannelsesområdet. Allerede i folkeskolen må kønsrolleundervisningen være en integreret del af indholdet. Undervisning på alle niveauer må tilrettelægges i sammenhængende helheder og ikke splittes op i et supermarked af usammenhængende valgfag, for vi ved, hvad det er for fag, piger vælger, og hvad det er for fag, drenge vælger, og så får vi ikke nedbrudt kønsrollemønsteret.

Især i de tekniske uddannelser må pigerne tages ind i grupper, og undervisningens form og indhold må kulegraves for kvindediskriminerende faktorer. Lærerne må sandsynligvis tage på kurser for at lære at give noget undervisning, der retter sig mod begge køn. Vi anbefaler undervisningsministeren at an-